

KURJER WARSZAWSKI

D. 15. Czerwca. — Rok 1839.

Sobota.

№ 155.

Jutro, Ś. Benon.

W kościele po XX. *Paulinach* jutro przypada uroczystość OPATRZNOŚCI BOSKIEJ, która odbywać się będzie z wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniai, procesjami i odpustem zupełnym; również i w oktawę. Także jutro iako w Niedzielę między oktawą Śgo Antoniego Padewskiego, odbywać się będzie Nabożeństwo w kościele XX. *Kapucynów*, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniai i odpustem zupełnym, mogącym być aplikowanym duszom wiernych zmarłych. — Ogłoszono *Program* nauk, z jakich Młodzież stanu szlacheckiego składać winna examen, przy wstąpieniu do pułku szlacheckiego, w ciągu r. 1839. (Znajduje się w wczorajszej Gazecie Rządowej). — *J.W. Szypon*, Małżonka Generał-Adjut., Dyre: Główny: Prezyd: w Kom: Rząd: S. W. D. i O. P., wyjechała onegdaj do Moskwy. — Dziś rozpoczęła się Jarmark na Wełnę w Warszawie; zwołują ją ciągle przez wszystkie rogatki, do wczorajszego wieczoru zważono do 6000 cent: Kupujących przybyli z zagranicy, a najwięcej z *Poznańskiego*, gdzie teraz ukończony Jarmark na wełnę okazał się korzystniejszym dla sprzedających, niż przeszłoroczny. W *Wrocławiu* spodziewają się sprzedać wszystką wełnę, lecz po cenie nieprzesadzonej. — *Fabryka Maszyn Banku Pols: w Warszawie na Solcu*, która przeszła pod bezpośredni Zarząd Banku, przysposobiła znaczny zapas maszyn gospodarskich, iako to: Aparatów gorzelnianych, Młockarń zwyczajnych i walcowych, Sieczkarni, Młynków, Pługów zbudowanych podług poprawnej konstrukcji *W. Kaczyńskiego* Professora Inst: Gospodarstwa Wiejski, które z najlepszym rezultatem w *Marymoncie* są używane, Radeł meklemburgskich, Siewników, Manerów i t. p. Maszyny te zasługują na szczególniejszą uwagę Obywateli, tem bardziej, że konstrukcja wszystkich tych maszyn i narzędzi rolniczych, została oddana pod wyłączny kieru-

nek znanego zaszczytnie Professora Kaczyńskiego, iako mającego największą sposobność robienia w tym względzie potrzebnych doświadczeń w Gospodarstwie Instytutu; bowiem fabryka żadnych poświęceń nie szczędzi, ażeby tylko potrzebom kraju w tak ważnej gałęzi przemysłu zadosyć uczynić mogła. Fabryka posiada także wszelkie maszyny do fabrykacji sukna, oraz znajduje się w możności dostarczenia w iak najkrótszym czasie aparatów gorzelnianych, maszyn do fabrykacji cukru z buraków, młynów zbożowych, olearni i tartaków do poruszania parą zastosowanych, oraz wszelkich sił maszyn parowych wysokiego i niskiego ciśnienia, o których dobroci i użyteczności, mogą Obywatele przekonać się na miejscu w fabryce, gdzie chętnie udzielają się żądane objaśnienia i przyjmują się obstalunki po cenach nader umiarkowanych. — Wczoraj Red: Kurjera przysłano dla Insty: mor: zanied: dzieci, z Redakcji Gazety Warsz: od T. zł. 6, za spóźnienie się. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Ściu Sióstrach* JP. Szymanowski; po *Miłostkach Ułańskich* JP. Jasiński i JPanna Marja Turowska; a po *Pułkowniku z roku 1769*, JPanna *Daszka wcz. 2-kroć*. — Kurs wczorajszy: Imp: ross: zł. 34 gr. 10. Dukaty hol: zł. 19 gr. 18. Assy: ross: zł. od 187 do 188. Listy zast: zł. od 92 gr. 15 do 93; kupon zł. 1 gr. 2 1/3. Listy zast: nowe zł. od 92 gr. 6 do 92 gr. 15.

Konsulat Gener: Cesarzsko-Austrjacki w Królestwie Polskiem. Na skutek podania przez *W. Heinrich*, Assessora Farmacji Gub: Maz: i Kalis:, oraz właściciela Apteki w Warszawie pod Nro 473 przy ulicy Senatorskiej, w domu Petyskusa istniejącej, w dniu dzisiejszym do Konsulatu Ilgo uczynioną, i po przekonaniu się z okazanych w oryginałach tak listów od Władz Czeskich główny dozór nad źródłami Wód mineralnych mających, iako też ekspedycji nadgrani-

cznych; zaświadcza niniejszem: że do składu wód mineral: rzeczonego W. Heinrich, znaczna ilość wszelkiego rodzaju wód mineral: czeskich, mianowicie: Marienbadzkich Kreitzbrun, Egerskich i. t. d. wprost z samych źródeł pochodzących, która tej wiosny wyexpedjowaną i przez tegoż W. Heinrich tu do Warszawy sprowadzoną została. W Warsz: 14 Czer: 1839. Sprawiający Inter: Konsulatu Jeneralnego Cesarsko-Austrjackiego, *de Kuksz.*

Anglja. — Xiążę Ferdynand Sasko-Koburgski, 3 b. m. przybył do Londynu w towarzystwie Xiężniczek Wiktorji i Augusty, oraz Xięcia Leopolda. Dostojni Goście udali się zaraz z odwiedzinami do Królowej Panującej, i obiadowali przy jej stole. 2go b. m. przybył do Londynu Xże Galiczyn, Gubernator Moskwy, z swoiem i Zma synami. — Torysowie chcieli Królowej w dowód podać adres z powodu jej powrotu, lecz Królowa Adelałda oświadczyła, iż nie chce być narzędziem opozycji przeciw Królowej Panującej, i kazała przez swojego Szambelana oznajmić Torysom, że ich adresu wcale nie przyjmie. — Wiadomości z *Lisbony* z d. 27 z. m., zawierają pogłoskę, iż tameczne Kortezy zamyslały ogłosić bankructwo skarbowe. — Sąd woenny w niższej Kanadzie istniejący od 5ciu miesięcy, ukończył już swoje czynności; z 110 powstańców, 12tu stracono, 9 uwolniono, a reszta zostaje ieszcze w więzieniach. — Królowa 3 b. m. przyjmowała w pałacu *Bukingham* syna W. X. *Wajmarskiego*; później udzieliła posłuchanie Posłowi austriackiemu Xięciu *Esterhazy* po jego powrocie z *Wiednia*, i posłuchanie pożegnawcze Posłowi tureckiemu *Reszydowi* Baszy, wyjeżdżającemu za urlopem. — Xiążę *Mezerski* udał się z swoją rodziną z powrotem do *Petersburga*. — *Hussein* Chan Poseł *Perski* 4go b. m. wylądował w *Dowrze*; przy jego odjeździe do *Londynu*, miano go uczcić salwą z armat. — Listy handlowe z *Wera-Kruz* donoszą pod d. 9 z. m., iż tameczna komora celna stała się pastwą płomieni, wraz z złożonemi w niej towarami. Szkody podają na miljon *perów*;

mniemają, iż ogień został podłożony z nienawiści przeciw Francuzom; albowiem kilka dni wprzódry złożono na komorę towary z 2ch statków francuzkich. Kupey angielscy poszkodowani przy tym pożarze, zamyslaią za pośrednictwem Konsula, zażądać wyhagrodzenia od rządu meksykańskiego.

Belgja. — 7my i 8 pułk jazdy, są rozwiązane; konie wystawione są na sprzedaż. — 1 b. m. załoga w *Wenloo*, opuściła tę warownię i zabrała z sobą 1400 broni. Twierdza będzie oddaną Hollendrom w takim stanie w jakim ją znalezione r. 1830. — Kolej żelazna z *Bruxelli* do *Ostendy* została w niektórych miejscach zalaną, tak, iż nie można na niej podróżować.

Francja. — W izbie deputowanych zażądało Ministerstwo, aby rząd został upoważniony pożyczyć 5 milionów fr. towarzystwu kolei żelaznej z *Paryża* do *Wersalu*. — P. *Bresson* Jeneralny Dyrektor lasów, otrzymał dymissję, ale za to ofiarowano mu Dyrektorstwo zapisanego długu; że zaś tego urzędu przyjąć nie chciał, przeto w jego miejsce mianowano Pana *Bajllé*. — Komisja wyznaczona celem potrząsania wniosku względem udzielenia pensji rodzinom poległych lub ranionych w dniach 12 i 13 z. m., obrala Jenerala *Jacqueminot* (*Żakmino*) swoim sprawozdawcą. — Komisja instrukcyjna w sprawie aresztowanych wicherzycieli, uwolniła już 250 osób, tak, iż tylko 200 zostaje w więzieniu. — Xdz *Lacroix* (*Lakroa*) Biskup w *Gap*, ma być mianowany następcą Kardynała *Fesz*, na *Arey*-Biskupstwo *Lugdunskie*. — Pan *Karol Diuran*, były Redaktor dziennika *Frankfortskiego*, zaczął w *Paryżu* wydawać nowy dziennik pod tytułem: *Kapitoljum francuzkie*. — Dziennik marsylski już teraz stanowczo potwierdza wiadomość o śmierci Jenerala *Allard* w *Indjach* wschodnich. — Na uczcie 4 b. m. danej w *Neillu*, uważano, że P. *Tiers* zajmował miejsce honorowe po prawej stronie Królowej; na którym zwykle zasiadał Marszałek *Sulli*; z tej okoliczności czynią rozmaite domysły o zmianie gabinetu. — Głoszą, że Adjutant Króla,

Jenerał *Courgaud* (Gurgo), w tych dniach uda się z ważną misją do *Petersburga*. — Uwięzieni uczniowie szkoły Politechnicznej, zostali zapowu wypuszczeni na wolność; zda się, że sprawa ich pójdzie zupełnie w zapomnienie. — 4 b. m. wieczorem wzmocniono wszystkie strażę i ustawiono pikietę w koszarach.

Hiszpanja. — *Maroto* przywrócony do zdrowia, udał się do *Durango*; gdzie z *Don Karolem* i jego Ministrami miał rozmowę w przedmiocie obrotów wojennych. Postanowiono *Balmasedę* opuścić. *Don Karol* 27 z. m. znajdował się jeszcze w *Durango*, lecz wszystko było przygotowane do jego odjazdu. — Ozdobyciu miasta *Ripol* donoszą: „Karliści 27 z. m. o 10tej rano wtargnęli przez wyłom 20 stóp szeroki; część załogi została wpień wycięta. Reszta wraz z Komendantem schroniła się do kościoła ś. *Piotra*, i zawarła kapitulację. 23 z. m. miasto *Ripol* stało się pastwą płomieni; przeszło 900 osób znalazło straszną śmierć w ogniu. Dzień ten jest napiętnowany niepamiętnymi okrucieństwami. — Głoszą w *Madrycie* że *Infant Don Franciszek de Paulo* zamysła opanować tron hiszpański, i pod nazwiskiem *Hrabiego Barcelony* ogłosić się *Reientem* *Hiszpanji*. — Zapewniają, że *Ministrowie* zażądali od *Rządu francuzkiego* odwołania *Posła*, *Xcía Fesenzak*, ponieważ tenże zbyt mało jest przychylnym sprawie *Królowej*.

Niemcy. — *W. X. CESARZEWICZ* Następca tronu ross: ma udać się z *Frankfortu n. M.* przez *Kissingen*, *Berlin* i *Lubekę* z powrotem do *Petersburga*. — *Namiestnik Królestwa Polskiego* *Xiążę Warszawski* 7 b. m. przejeżdżał przez *Drezno* do *Karlsbadu*. — W podróży *W. X. Cesarzowicza* Następcy tronu ross: z *Nymwegen* do *Diseldorfu*, *Pocztyljon* miał nieszczęście paść z koniem i dostać się pod koło pojazdu, tak iż na miejscu został bez ducha. *W. X. Cesarzowicz* boleśnie wzruszony tem nieszczęściem, zabezpieczył sposób do życia wodwie pozostałej po tym *Pocztyljonie*. — W *Serwji* miały zajść niespokojności.

Włochy. — W *Rzymie* obchodzono uroczyste święto *BOŻEGO CIAŁA*. *Ojciec Święty* w postawie kłęczącej niesiony, celebrował na procesji. — 29 z. m. umarł w *Rzymie* *Xiążę Franciszek Borghese* na appopleksją; (był krewnym *Napoleona*).

Turcja. — *Tajiar Basza* wysłał do *Azji* mniejszej dla rozpoznania stanu tamecznej armji tureckiej, wrócił do *Stambułu*, i znajdował się zaraz na wielkiej radzie *Dywanu*. Od czasu jego powrotu, biegią pogłoski wojenne. — *Pierwszy* i *drugi* korpus obserwacyjny w *Angorze* i *Konja* do 7go z. m. tych miast jeszcze nie opuściły; jest to dowód że *Hasz Basza* nie posuwa naprzód swojej armji. — *Sułtan* *II* z. m. zwiedził z swoimi synami źródła słodkie *Khane*, dokąd pogoda wywabiła wiele mieszkańców. Między *Posłami* europejskimi uważano *Admirala Roussin* (Ruse), wielu *Członków* dyplomatycznego ciała i *Posła Perskiego*, którego jego krainowcy uczcili biesiadą. — *Rząd* zamysła zaprowadzić regularny związek parowy między znacznymi miastami państwa. — *Kara Osman Oglu* (*Eyub Bej*), który prócz znacznych dochodów z urzędu, odziedzyczył jeszcze znaczny majątek po swoich krewnych, zamysła sprowadzić z *Londynu* statek parowy, i ofiarować go *Sułtanowi*. — W tych dniach doniesiono *Poliejii*, że *2ch* *Turków* podróżuje na prowincji z podejrzanemi kobietami. *Straż* wysłana na ich pojmanie, doznała oporu, lecz teraz władza zdołała złoczyńców aresztować; jeden z nich został ścięty. — 12go z. m. przybył *Wice-Król Egiptu* z *Delty* do *Alexandrii*; *Konsulowie Europejscy* udali się zaraz do niego z powitaniem, i zarazem w celu naradzenia się z nim o teraźniejszej ważnej kwestji. Na powszechnie wynurzone życzenie, aby pokój został utrzymany, odpowiedział *Wice-Król*: „Ja nie chcę wojny, życzę pokoju, ale nie pozwolę atakować mnie bezkarnie. *Korpus turecki* przeszedł już *Eufrat*, i znajduje się na mojej ziemi; mimo to, poleciłam iak najusilniej mojemu synowi *Ibrahimowi* *Baszy* oczekiwać pierwszej istotnej napa-

ści, i dopiero wtenczas rozpocząć działania.“
Gdy jeden z Konsulów zażądał, aby Wice-Król zaniedbał wojny, wypłacił haracz Sultanowi; i cofnął swoje wojska w głąb Syrii, odpowiedział Basza, że w terażniejszych okolicznościach Sultan na haracz może czekać, i byłoby nieroztropnie podawać mu jeszcze pieniądze i środki do wojny. — W *Alexandrii* ukazało się kilka przypadków zarazy.

Rozmaitości. — 9go b. m. zostało w *Treptowie* w Prusiech wysadzone w powietrze laboratorium fabrykanta fajerwerków. — W teatrze opery w *Paryżu* wystąpiła pierwszy raz *Panna Natan* w operze *Zydówka* i zyskała nadzwyczajne oklaski; iednakże nie tyle co *Panna Raszel* w traidji. W ogóle w teatrach paryzkich Izraelitki mają teraz szczególne powodzenie; iedwo rozeszła się stawa Panien *Raszel* i *Natan*, aż znowu występują 2 utalentowane Artystki; rzadkiej piękności *Panna Dawid* w kome-dji i uczennica *Panny Elster*, *Panna Szochel* w balecie: „Obłąkanie z miłości.“ — W *Brunświ-ku* życie 92-letnia Niewiasta, która jeszcze nie ma ani iednego siwego włosa i zostaje w posiadaniu wszystkich swoich zębów. — Obłąkany chciwał utopić się; wieśniak będący świadkiem tej sceny, z narażeniem własnego życia, 3-kroć uratował go z wody; ale potem obojętnie przypatrywał się iak warjat odebrał sobie życie przez powieszenie. Gdy wieśniaka zapytano o przyczynę tej obojętności, odpowiedział: „Myślałem, iż powiesz się tylko, aby oszczędzić z wody, którą pierwej był przemokły.“

W kontynuacji ciągnięcia 5tej klasy 53ej Loterii w d. 14 b. m., znaczniejsze wygrane padły iak następuje: Po złp. 10,000, na Nra 11,227, u Hertz Kohna w Czeszochowie; Nr 37,955 u Justmanna. Po złp. 5,000, na Nra 31,804 u Wiemanna; Nr 34,512 u Auera w Wilnie; Nr 41,961 u Hershberga w Wisznicy. Po złp. 2000 na Nra 614 u Wiemanna; Nr 4926 w Kantorze Głównym; Nr 6662 u Nelkena; Nr 16,069 u Markusa Rosen; Nr 48,874 w Kantorze Głównym; Nr 25,259 u Epstejna; Nr 28,170 u Karszowieckiego w Płocku; Nr 40,807 u Nelkena; Nr 60,695 u Dobrzyńskiego w Dubnie. Po złp. 1600 na Nra 2451, 3753, 4369, 5247, 5591, 6615, 7301, 8882, 9250, 9773, 11,150,

11,845, 16,833, 18,868, 20,133, 20,576, 21,287, 24,530, 24,806, 25,890, 29,638, 30,127, 31,893, 33,486, 33,698, 34,929, 35,152, 35,438, 36,717, 39,750, 39,899, 41,962, 42,572, 42,799, 43,174, 44,160, 44,254, 44,388, 44,675, 44,764, 45,837, 47,015, 48,171, 49,552, 50,080, 53,010, 58,272, 58,923, 60,124, 60,843.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Pniewski Ant: Dzie: z Sulbin; Zdański Alex: Dzie: z Gub; Grodzieński Szmeryt Ant: Dzie: z Suchy; Frankowski Jan Dzie: z Herodyszcz; Pluta Wojciech Dzie: z Kobylanki; Skulski Henr: Dzie: z Koncina.

DONIESIENIA.

Podpisany ostrzega niniejszym, iżby nikt nie wdawał się z Starozakonnym Benjaminem Wejnbergerem, o kupno Dębów lub innego drzewa z Lasów Tarłowski, gdyż Aloizy Szmelowski jest prawym Właścicielem rzeczonych Dób, a podpisany ma na nich in-tabulowaną Sumę złp. 80,000. *Franciszek de Schütz.*

Pierwszy Transportowieczech SLEDZI HOLLENDERSKICH, nadejdzie Pocztą w przyszły Poniedziałek, to jest 17 Czerwea r. b., do Handlu Wina i Korzeni przy ulicy Wierzbowej p. Nr 614 Lit. B.

Pewna Dama wyjeżdżająca w pierwszych dniach Lipca do Petersburga, własnym ekwipażem, życzy mieć kompanją z iednej lub 2ch Dam; albo też może zabrać iedno lub dwie dzieci, na wspólny koszt; wiadomość w Drukarni Kurjera.

Z Biura Zleceń Nr 473 Lit. C.

KARETA o iednym dragu, i od niej paragoniadych KONI angliczowanych, w stosownym zaprzęgu, wszystko w najporządniejszym stanie, nabyć można, razem lub osobno, w Hotelu Angielskim; zgłaszając się tam bezpośrednio do Walentego Woźnicy.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 16.
TEATR WIELKI. Dziś *Kopciuszek*. — Jutro 15 raz *Napój miłosny*. 14 raz *Mleczarka Szwajcarska*.
TEATR ROZMAITOSCI. Jutro 23 raz *Ziwy nieboszczyk*. 13 raz *Biedny Rybak*.

Dziś w Heey widowisko sztucznych Jeźdźców.
ORKIESTRA WARSZAWSKA, dziś na Czystem. Dziś w Ogrodzie na Fokalu, MUZYKA Czeska.
Odwiedzający powabne miejsce spaceru na KEPACH GOLEDZINOWSKICH, Portem zwane, wystawieni aż częstokroć na utrudzający przez Pragę powrót pieszko, z powodu obawy przebywania Wisły wieczorną porą, podążają burzy zwłaszczu. Z tego względu zanęszą prośbę do utrzymujących OMNIBUSY iedwo, ażeby którykolwiek Omnibus w godzinie stałe, kurs swój do Portu odbywać zechciał.